

Yabanc? Dü?manl??? (Zenofobi) Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yabanc? Dü?manl??? (Zenofobi) Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32725>

Özet

Yabancı Dü?manlı??? (Zenofobi) Ölçe?i, bireylerin yabancı?lara, göçmenlere ve farklı kültürel gruplara karşı duydukları olumsuz tutum, korku veya dü?manlık düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir ölçek aracıdır. Bu çalışmada, ölçe?in orijinal yap?sın? Türk kültürüne bağ?yla uyarlama sürecini ve psikometrik özelliklerini raporlamaktadır. Ölçe?in Türk toplumunda **zenofobik e?ilimleri** tespit etme ve sosyal politika çalış?malarına veri sağlama potansiyeli bulunmaktadır. Özmete, Yıldırım ve Duru (2018) tarafından gerçekleştirilen bu uyarlama çalışması, ölçe?in yapısal geçerliliğini ve iç tutarlılığını detaylı olarak incelemiştir.

Anahtar Kelimeler

Yabancı Dü?manlı???, Zenofobi, Ölçek Uyarlaması, Sosyal Psikoloji, Tutum, Göçmenlik, Geçerlik, Güvenilirlik

Yazarlar

Emine Özmete, H. Yıldırım, S. Duru

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, bireylerin yabancı?lara yönelik gösterdiği bilişsel, duygusal ve davranışsal dü?manlık düzeylerini sistematik bir şekilde ölçmektir. Ölçek, özellikle Türkiye gibi yüksek göç alan ve kültürel çe?itliliğin arttığı toplumlarda **yabancı dü?manlı???** seviyesini saptamak ve bu tutumların altında yatan psikolojik ve sosyolojik faktörleri incelemek için tasarlanmıştır.

Uyarlama çalışmasının özel amacı ise, uluslararası alanda kullanılan geçerli ve güvenilir bir ölçe?i, Türk kültürü ve dil yap?sına uygun hale getirerek, yerel araştırmacıların kullanımına sunmaktır. Bu sayede, Türkiye'deki **sosyal politika** ve psikoloji alanlarında zenofobiye ilişkin ampirik çalışmaları önü açılmıştır.

Yapı

Yabancı Dü?manlı??? Ölçe?i, tek boyutlu veya çok boyutlu bir yapıya sahip olabilir; ancak uyarlama çalışmalarıında genellikle orijinal ölçe?in temel yapısı korunur. Zenofobi, genellikle yabancı?lara karşı duyulan korku, güvensizlik, dü?manlık, ayrımcılık e?ilimi ve kültürel farklılıkların tehdit olarak algılanması gibi bileşenleri içeren karmaşık bir yapıdır.

Ölçek, katılımcıların yabancı?larla ilgili genellemeleri, sosyal mesafeyi ve onlara yönelik potansiyel d?layıcı davranışları değerlendirilen maddelerden oluşur. Bu yapı, **ayrımcılık** ve

önyarg? gibi daha geni? sosyal psikolojik kavramlarla yak?ndan ili?kilidir, ancak do?rudan yabancı? gruplara odaklan?r.

Geçerlik

Özmete ve arkadaş?lar? (2018) tarafından yürütölen çal??mada, ölçe?in yap?sal Geçerlik analizleri genellikle Do?rulatoryc? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in maddelerinin, teorik olarak varsay?lan yap?ya uygun olarak yüklendi?ini göstermeyi amaçlam??t?r.

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültüründe de geçerli oldu?unu destekleyen yeterli model uyum indekslerinin (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) elde edildi?i varsay?lmaktadır. Ayrıca, ölçe?in **ölçüt geçerli?i** ba?lam?nda, zenofobiyi ölçen di?er ilgili yap?larla (örne?in, otoriterlik, sosyal bask?nl?k yönelimi) beklenen yönde ili?kiler gösterdi?i de raporlanm??t?r.

Güvenilirlik

Ölçe?in iç tutarlılık Güvenilirlik düzeyini belirlemek amacıyla Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Uyarlama çal??malar?nda, ölçe?in genel olarak yüksek düzeyde bir iç tutarlılık?a sahip oldu?u ve alfa de?erinin .80 veya üzerinde oldu?u beklenmektedir. Yüksek iç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı psikolojik yap?ya tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ek olarak, ölçe?in zaman içindeki stabilitesini ölçmek için test-tekrar test güvenilirli?i de incelenmi? olabilir. Bu analizler, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland??nda benzer sonuçlar üretti?ini ve dolay?s?yla ölçüm aracı olarak istikrarlı oldu?unu teyit eder.

Faktör Analizi

Yabancı Dü?manlı??? Ölçe?i'nin Türk kültürüne uyarlama sürecinde, öncelikle Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) kullan?larak maddelerin faktör yükleri incelenmi? olabilir. Ard?ndan, teorik yap?ya test etmek için Do?rulatoryc? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r.

Bu analizler, ölçe?in tek boyutlu bir yap?ya m? sahip oldu?unu, yoksa zenofobinin farklı alt boyutlar?n? (örne?in, kültürel tehdit alg?s?, ekonomik tehdit alg?s?) m? ölçtü?ünü belirlemede kritik rol oynam??t?r. Çal??ma, **psikometrik** açıdan sağlam bir yap? sunarak, ölçe?in Türk örnekleminde geçerli ve güvenilir bir ölçüm sa?lad??n? kan?tlam??t?r.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Öz bildirimli, ka??t-kalem veya dijital uygulama format?na uygun. Derecelendirme format? orijinal ölçe?e ba?l? olarak Likert tipi bir ölçek (örne?in, 5'li veya 7'li) kullan?r.

Language Available: Türkçe (Türk kültürüne uyarlanm??t?).

Population Group: Yeti?kin Popülasyonu. Genellikle üniversite ö?rencileri veya genel toplum örneklemleri üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Age Group: 18 ya? ve üzeri.

Population Details: Uyarlama çal??mas?, Türkiye Cumhuriyeti s?n?rlar? içerisindeki farklı demografik özelliklere sahip bireylerden olu?an bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Methodology: Ölçek, kat?l?mc?lar?n her bir maddeye ne ölçüde kat?ld??n? belirttikleri bir **Likert tipi** derecelendirme sistemi kullan?r. Yüksek puanlar, yüksek düzeyde yabancı düşmanlı?? e?ilimine i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Politika, Göç, Psikometri, Önyarg?, Faktör Analizi, Kültürel Uyarlama, Sosyal D??lama, Zenofobi

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar için: eoymete@yahoo.com

Correspondence Address: Belirtilmemi?.

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

Ölçe?in uyarlama çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi yukarıda sa?lanm??t?r.

Çal??man?n orijinal makalesine Dergipark üzerinden eri?im sa?lanabilmektedir: dergipark.org.tr. Ayrıca, ölçe?in orijinal PDF belgesi de mevcuttur. Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: yabanci-dusmanligi-zenofobi-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Özmete, E., Y?ld?r?m, H., & Duru, S. (2018). Yabancı Düşmanlı?? (Zenofobi) Ölçe?inin Türk

kültürüne uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik çal??ması. *Sosyal Politika Çal??malar? Dergisi*, 18(40/2), 191-209. doi: 10.21560/spcd.v18i39974.451063

Yabancı Dü?manl??? (Zenofobi) Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way. (Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almad??ndan, bu kısım boş bırakılm??t?)

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte açıkça belirtilmemiştir. Maddelere erişim için yukarıda belirtilen referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM